

Intressentgrupp Mätningsteknik

2026-03-10

BIM Alliance
SWEDEN

Vi som leder intressentgrupp mätningsteknik

Krister Arnaryd har över 35 års erfarenhet i branschen.

Anna Miskas har över 17 års erfarenhet i branschen.

BIM Alliance – Föreningen för digital transformation inom samhällsbyggnad

Intressentgrupper

- Anläggning
- Förvaltning
- Projektledning
- Bygg och installation
- Produkter och material
- Kommun
- **Mätningsteknik**
- BIM Akademin - för lärare

Seminarier och event

- Ca 20 st årligen av olika storlek och karaktär

Standardisering

- Nationellt och internationellt
- Förvaltning av standarder

Praxi en webbportal för digital samverkan

- Guider, mallar och anvisningar
- Kravportal för beställare

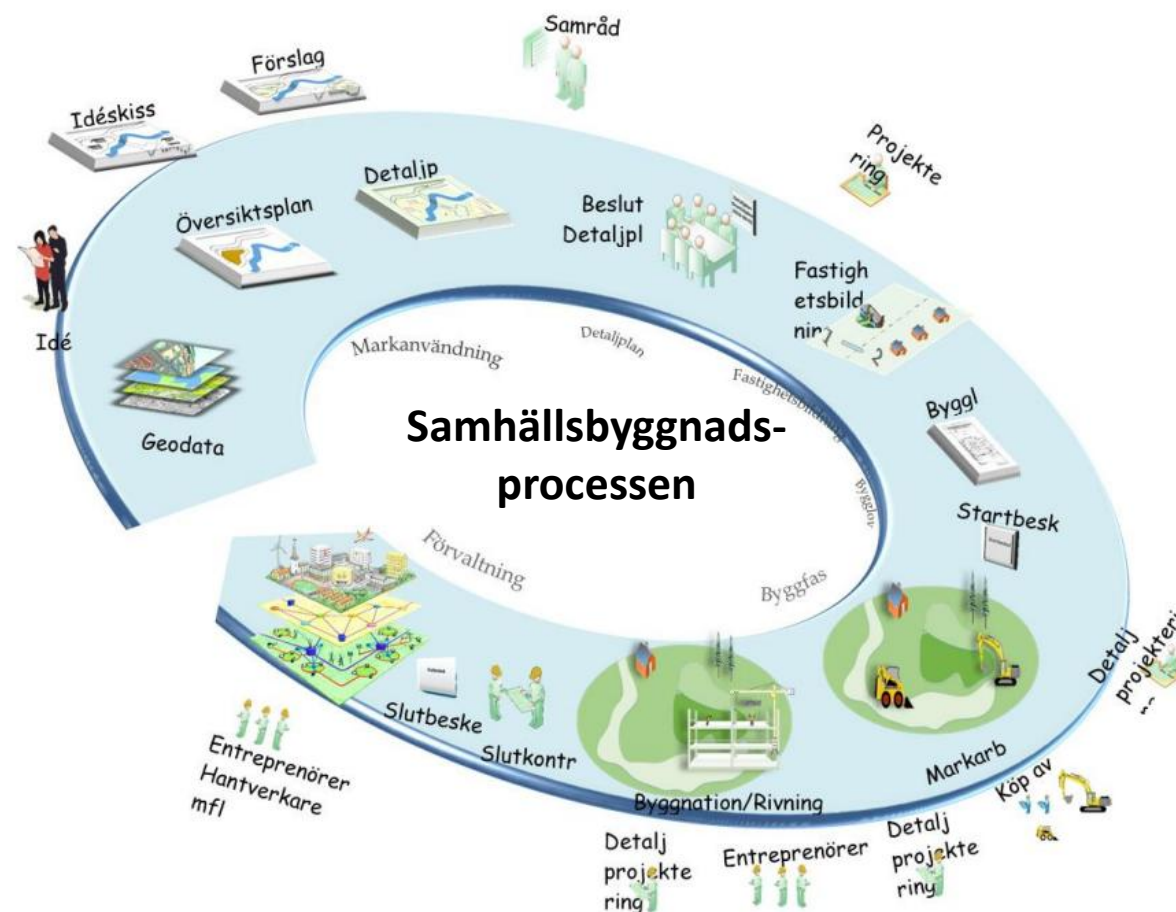
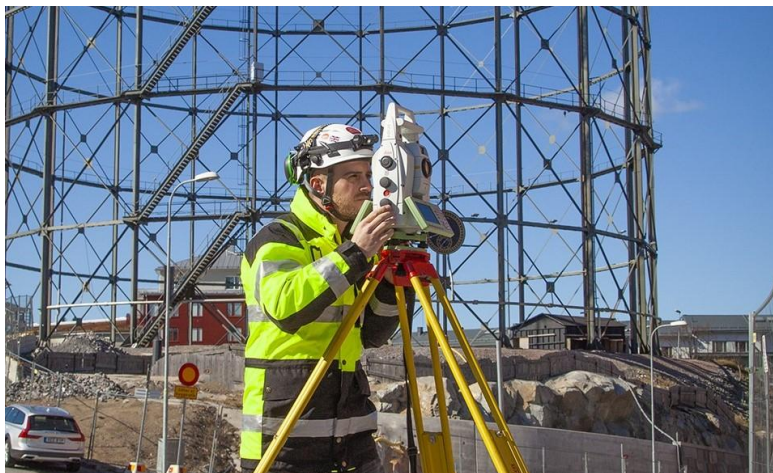

BIM Alliance
SWEDEN

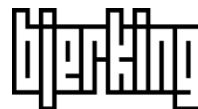
Intressentgrupp Mätningsteknik

Grundades januari 2024

Vi är en **intressentgrupp** som fokuserar på **mätningstekniska frågor** inom **hela samhällsbyggnadsprocessen**.

Deltagare intressentgrupp mätningsteknik

Samarbeten

Vi har nära samarbete med branschorganisationen Geoforum som jobbar med frågor gällande geodata, obrutna dataflöden och digitalisering.

Medlemmar i Geoforum får delta i intressentgrupp mätningsteknik.

Mål intressentgrupp mätningsteknik

- Det finns tillräckligt med resurser med rätt kompetens avseende mätningsteknik för branschen
- De mätningstekniska regelverken och standarder är lätta att förstå och säkerställer rätt kvalitet i mättningsarbetet
- Geodata, mätdata, kartor och modeller fungerar bra i ett obrutet informationsflöde i samhällsbyggnadsprocessen
- Vi som jobbar med mätningsteknik träffas, utbyter erfarenheter och har kul

BIM Alliance
SWEDEN

Vad gör vi i intressentgrupp mätningsteknik?

Digitala webinarier med:

- Föreläsningar
- Information om aktuella frågor i mätbranschen
- Information från intressentgruppens arbete

Nyhetsbrev:

- Omvärldsbevakning i mätbranschen
- Tips på konferenser och kurser
- Information vårt arbete

Vad gör vi i Intressentgrupp Mätningsteknik?

Vi har tre arbetsgrupper i Intressentgrupp Mätningsteknik som träffas regelbundet.

- **Arbetsgrupp kompetens**
- **Arbetsgrupp regelverk och standarder**
- **Arbetsgrupp BIM/dataflyt**

Vad jobbar vi med i arbete i arbetsgrupp kompetens?

BIM Alliance
SWEDEN

Kartläggning av mätbranschen idag

Idag finns ca. 3 500 mätningstekniker/mättningsingenjörer i Sverige

Av dessa arbetar ca.:

- 30 på Trafikverket
- 170 på Lantmäteriet
- 700 i kommunala mätavdelningar inkl. gatukontor (90 kommuner saknar mätverksamhet)
- 150 i kommunala lantmäterimyndigheter
- 1100 på mätkonsultföretag
- 400 på större tekniska konsultbolag
- 700 i byggföretag
- 100 i gruvor
- 50 hos ledningsägare
- 0 i fastighetsförvaltning
- 50 hos leverantörer

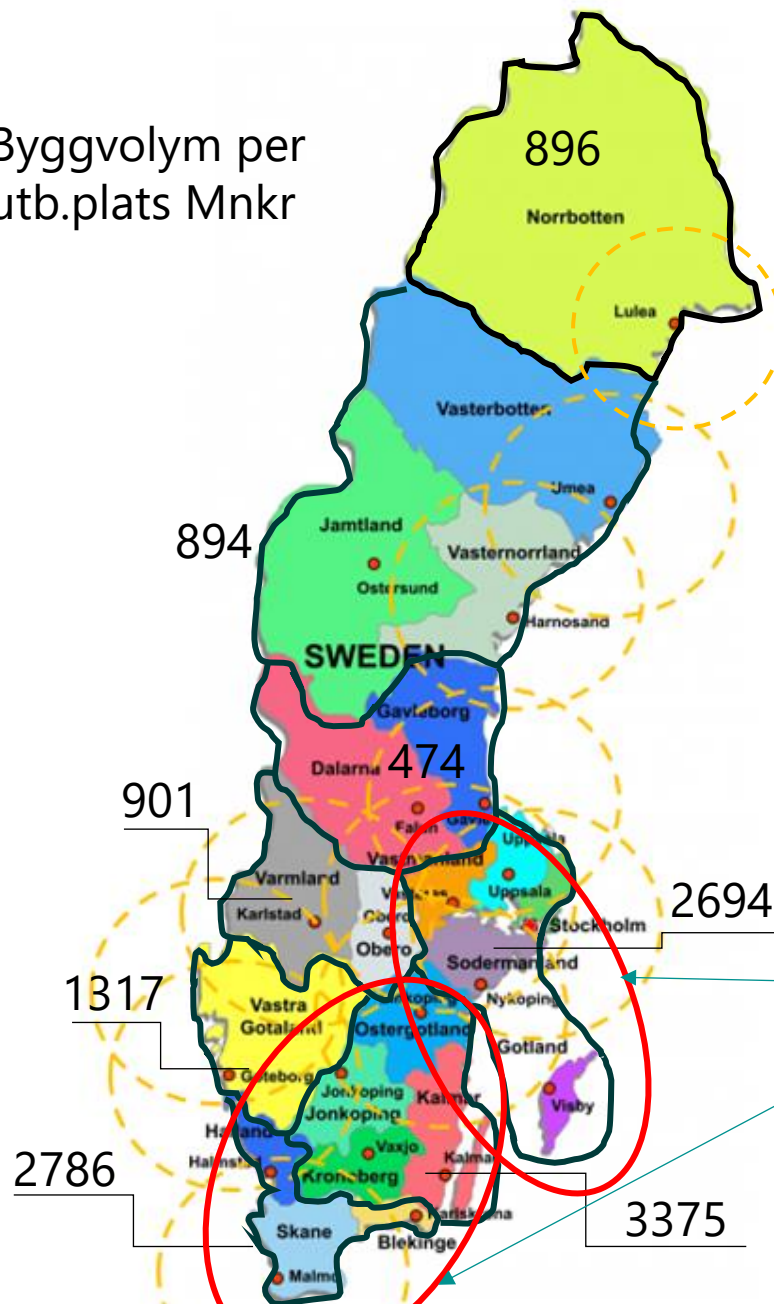
Utöver detta finns det över 500 som inte är mätningstekniker/mättningsingenjörer och som mäter med GNSS.

Kartläggning mätutbildningar med start 2025 samt prognos byggvolym 2026

Byggvolym per
utb.plats Mnkr

Mät-
utbildningar

Förändring sedan 2024:

- Två färre mätutbildningar i Stockholm
- Tillkommen mätutbildning i Luleå
- Byggvolymen ökar totalt från 664 till 687 mdr

Områden med få utbildningsplatser i
förhållande till byggvolym

BIM Alliance
SWEDEN

Mätningutbildning i Luleå

Idag finns har Luleå tekniska universitet (LTU) en utbildning Bygg och anläggning som innehåller en hel del mätningstekniska kurser.

Intressentgrupp mätningsteknik har tillsammans med LTU tagit fram en ansökan för att starta en ny 2-årig mätningutbildning i Luleå med planerad start hösten 2027.

Rekommendation på titlar man får genom utbildning inom geodetisk mätningsteknik

---

Rekommendation på titlar:

- **Mätningstekniker** (2 årig utbildning inom mätningsteknik)
- **Mättingsingenjör** (3 årig utbildning inom mätningsteknik)
- **Lantmäteriingenjör** (3 årig mätningsteknisk utbildning med inriktning fastighetsbildning)
- **Teknisk lantmätare** (4,5 – 5 års civilingenjörsutbildning inom mätningsteknik)

Titlar som inte bör användas:

- Mättekniker (används inom el och industri)
- Mättingenjör (används inom el och industri)
- Mätare
- Utsättare
- MBK-ingenjör
- Fältmätare

[Länk till hela rekommendationen](#)

Vi har precis lanserat en hemsida för att locka fler till yrket.

DRÖMYRKET.SE

Yrken

Arbetsplatser

Utbildningar

Filmer

Rekommendationer

Sponsorer

Kontakt

Mer ▾

Upptäck vägen till drömyrket

Vill du vara med och forma morgondagens Sverige?

Vill du arbeta med spännande teknik, vara både ute i verkligheten och inne i digitala modeller – och samtidigt vara en nyckelperson i samhällsbyggandet?

www.drömyrket.se

BIM Alliance
SWEDEN

Yrkeskvalifikation mätningstekniker och mätningssingenjör

Yrkeskvalifikationerna beskriver de kompetenser som branschen förväntar sig vid avslutad utbildning.

Yrkeskvalifikationerna används som stöd vid utformning av utbildningsplaner på mätningssutbildningar.

Geodesi

Syfte

Syftet med delkvalifikationen är att den studerande ska utveckla grundläggande kunskaper för att kunna använda angivna referenssystem, geodetisk infrastruktur och kartprojektioner i mätningstekniskt arbete.

Kunskaper

En mätningstekniker ska kunna:

- **Nämna** grundläggande geodetiska begrepp kopplade till referenssystem, höjdsystem, geodetisk infrastruktur och kartprojektioner.
- **Beskriva** hur nationella och lokala referenssystem samt geodetisk infrastruktur används i mätningstekniskt arbete.

Innehåll

Följande delkvalifikationer beskriver kompetensen för yrkesro

- Arbeta inom mätningsteknik
- Kommunikation
- Samhällsbyggnadsprocessen
- Fastighetsrätt
- GIS
- Mark- och anläggningsteknik
- Husbyggnadsteknik
- Geodesi
- Teoretisk mätningsteknik (mätmetoder, kvalitet, tolera
- Tillämpad mätningsteknik inklusive beräkning
- Tillämpad matematik
- Avtalsrätt (Entreprenadjuridik)
- Mätningstekniska regelverk
- Redovisningsteknik
- Ritnings- och modellhantering
- Arbetsmiljö

BIM Alliance
SWEDEN

Vad jobbar vi med i arbete i arbetsgrupp regelverk och standarder?

Kartläggning regelverk och standarder som berör mätningsteknik

Vi har gjort kartläggning över alla regelverk och regelverk och standarder som berör mätningsteknik och hittat 46st.

Vi har kartlagt förbättringsbehov och utbildningsbehov.

[Länk](#) till kartläggningen

Namn	När används den inom mätningsteknik?	Länk till dokumentet	Utgivare
AB 04	Det finns en hel del som påverkar mätningsteknik: - Utsättning - Tillhandahållna uppgifter - Uppmätning av utförda arbeten - Fackmässighet	Länk	AB Svensk Byggtjänst
SIS-TS 21143	Dokumentet används vid mätningstekiska arbeten som instrumentkontroll, stomnät, inmätning, utsättning och deformationsmätning.	Länk	SIS
SIS-TS 21144	Dokumentet används vid mätning, redovisning och kontroll av digitala markmodeller för planering, projektering och byggande.	Länk	SIS

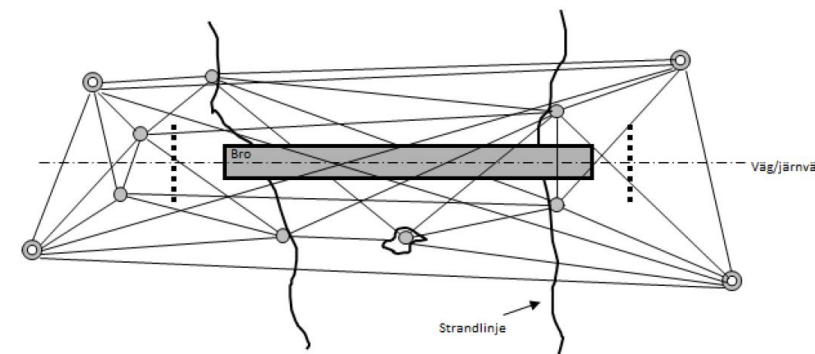
Förstudie för de uppdatering av de mätningstekniska regelverken SIS TS-21143 och SIS TS-21144

En förstudie har påbörjats för att **utreda det behov** som sedan många år är uttryckt av branschen **avseende uppdatering och utveckling av SIS TS-21143 och SIS TS-21144**.

Projekttid nov 2025 till nov 2026.

Budget: 1.1 mkr.

Finansiering från SBUF, Trafikverket Fol och egen finansiering

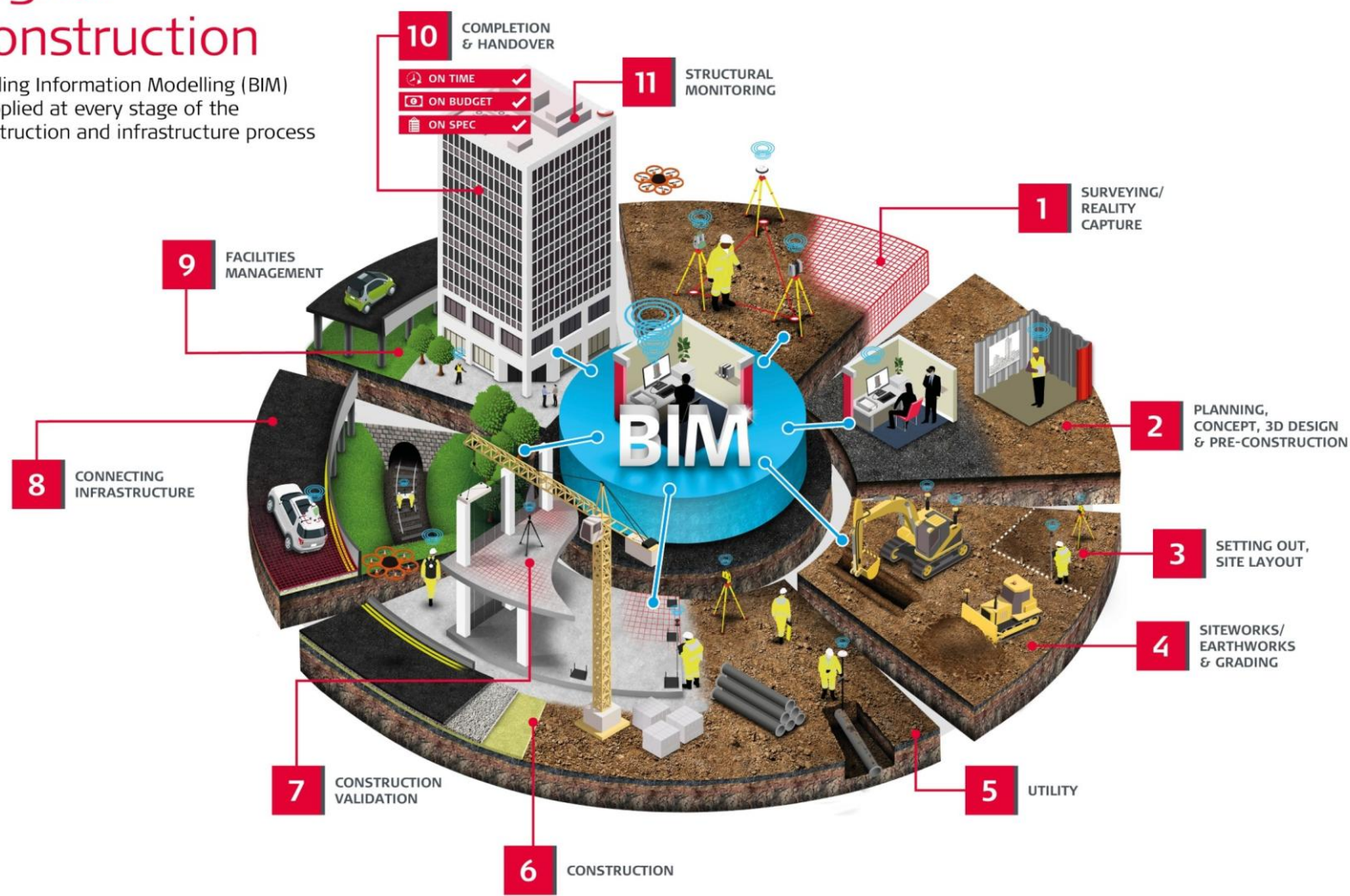

BIM Alliance
SWEDEN

Vad jobbar vi med i arbetsgrupp BIM och dataflyt?

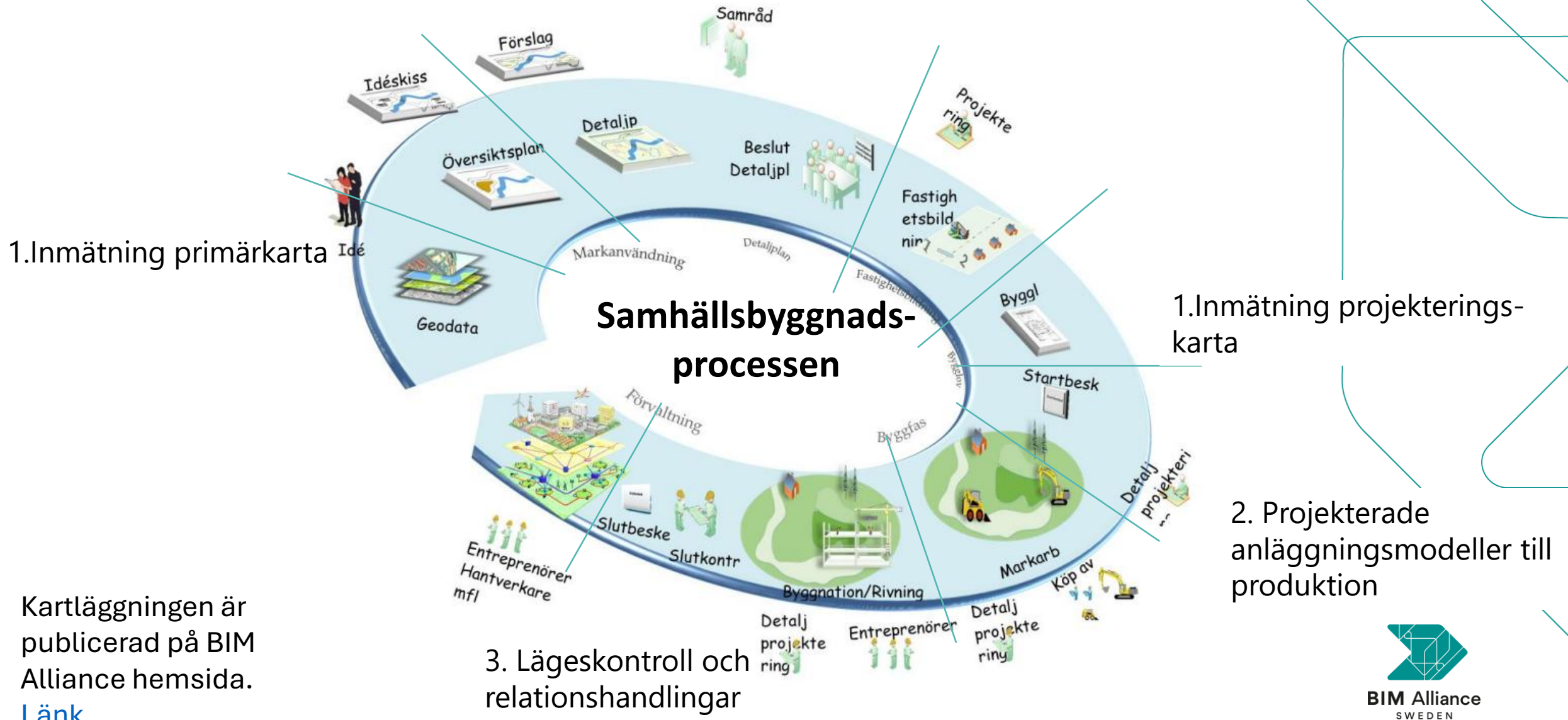
Digital Construction

Building Information Modelling (BIM) is applied at every stage of the construction and infrastructure process

BIM Alliance
SWEDEN

Kartläggning dataövergångar. Identifierade förbättringsområden

Förbättringsområde 1: Inmätning primär- och projekteringskarta

Intressentgrupp Mätningsteknik i BIM Alliance har tagit över förvaltningen av **Kodlista BH90** för landskapsinformation.

Kodlista och mallfiler finns publicerade på BIM Alliance hemsida.

Uppdatering av kodlistan har påbörjats:

- Nya koder
- Mätlägen
- Attribut
- Kvalitetsmärkning (lägesosäkerhet)

BENÄMNING	KOD	FÄLT-NR	FÖRKLARING NY	CAD-LAGER	Mätläge plan	Mätläge höjd
Polygonpunkt	ADMPPT	1000		Z-ADMPPT-E	Centrum markering	Ovankant markering
Polygonpunkt brukspunkt	ADMPPB	1010		Z-ADMPPB-E	Centrum markering	Ovankant markering
Piké	ADMPIK	1020	Polärt bestämd brukspunkt	Z-ADMPIK-E	Centrum markering	Ovankant markering
Fri station	ADMFRI	1030	Överbestämd brukspunkt	Z-ADMFRI-E	Centrum markering	Ovankant markering
Triangelpunkt	ADMTRI	1040		Z-ADMTRI-E	Centrum markering	Ovankant markering
Polygonpunkt väggmonterad	ADMPPV	1050		Z-ADMPPV-E	Centrum markering	Ovankant markering
Gränspunkt	ADMGRP	1080	Gränsrör, råsten etc.	Z-ADMGRP-E	Centrum markering	Ovankant markering
Höjdfix	ADMFIX	1100		Z-ADMFIX-E	Centrum markering	Ovankant markering
Höjdfix brukspunkt	ADMFIK	1110		Z-ADMFIK-E	Centrum markering	Ovankant markering
Flygstöd	ADMFLY	1120		Z-ADMFLY-E	Centrum flygstöd	Ovankant flygstöd
Fotostompunkt	ADMFOF	1130		Z-ADMFOF-E	Centrum fotostompunkt	Ovankant fotostompunkt
Kontrollpunkt	ADMKPU	1200	Dubbelinmätt kontrollpunkt	Z-ADMKPU-E	Centrum markering	Ovankant markering
Allmän mätpunkt	ADMAMP	1230		Z-ADMAMP-E	Centrum markering	Ovankant markering
Kombifix	ADMFIK	1240		Z-ADMFIK-E	Centrum markering	Ovankant markering
Vägområdesgräns	ADMVGR	1300	Linje utmed vägområdesgräns	Z-ADMVGR-E	I linjen	Marknivå
Fastighetsgräns	ADMFGF	1310	Linje mellan fastighetsgränspunkter	Z-ADMFGF-E	I linjen	Marknivå

Vi jobbar med att ta fram en specifikation för att exportera inmätningar via LandXML istället för DWG.

BIM Alliance
SWEDEN

Förbättringsområde 2: Projekterade anläggningsmodeller till produktion

Arbetsgrupp BIM och dataflyt har påbörjat projektet **SMIL 2.0** (Smart modelleverans i infrastrukturprojekt).

Syftet med projektet är att samla personer som har kompetens att kravställa och bygga anläggningsmodeller som fungerar för maskinstyrning, utsättning och volymberäkning.

Här ska vi ta fram specifikationer och utbildningsmaterial som kan användas vid beställning, projektering och byggande av vägar, järnvägar, mark och VA.

Förbättringsområde 3: Lägeskontroller och relationshandlingar

---

Vi har fått information från medlemmar (kommuner) att det är brister i leveranser av data till lägeskontroller och relationshandlingar.

Förbättringsarbete är pausat tillsvidare.

BIM Alliance
SWEDEN

Besök gärna vår hemsida där all information samlas

Mätningsteknik

Intressentgrupp mätningsteknik ska tillsammans med medlemmarna arbeta med mätningstekniska frågor för att bidra till ett kvalitativt, effektivt och hållbart samhällsbyggande.

Introduktion

Här finns information om intressentgrupp mätningsteknik.

Kompetens

Utbildningar, kurser och utbildningsmaterial inom mätningsteknik.

Regelverk och standarder

Regelverk och standarder som berör mätningsteknik samt förklaring regelverk och standarder.

Riktlinjer / Best practice

Lathundar, checklistor m.m.

Forskning

Forskningsresultat och examensarbeten samt stöd för att starta forskningsprojekt inom mätningsteknik.

Stöd och rådgivning

Kontakta intressentgrupp mätningsteknik om du har frågor.

Resultat

Resultat från intressentgruppens arbete

[Mätningsteknik.se](https://matningsteknik.se)

BIM Alliance
SWEDEN